

**Maoistene
mister taket
på Sosiale
Etaters
Forening**

Når «Folk og Land» flere ganger har berørt aktivistenes makterobringer av Sosiale etaters fagforening skyldes det at denne skansen er en av de viktigste innen norsk fagbevegelse.
(Forts. side 6)

**SKAL SJØFARTEN KNEKKES
SOM NORSK NÆRING?**

Nå skal det vaskes opp med norsk skipsfartsnæring. Den tidligere NRK-mann, nå informasjonssekretær i Finansdepartementet, Jens Solli, har gått til nytt angrep, samtidig som NRK-TV bringer et sterkt fordreid program om de umulige forhold ombord i norske skip. Juniorstatsråd Bakke har også ytet sitt i denne kampanje.

Solli har tidligere gjort seg lig skyteskive, og angrep på den har nok innbragt noen stemmer fra folk som gjerne lar misnunsen gro i seg.

Nå har ikke vi noen spesiell interesse av å forsvare rederne, skjønt de fleste av dem er vel hederlige, dyktige og arbeidsomme folk. Her som i andre sammenhenger mener vi imidler-

Bak dette ligger ingenting annet enn rendyrket misunnelse, rød misunnelse. Rederstanden har i så måte vært en takknem-

lig skyteskive, og angrep på den har nok innbragt noen stemmer fra folk som gjerne lar misnunsen gro i seg.

Nå har ikke vi noen spesiell interesse av å forsvare rederne, skjønt de fleste av dem er vel hederlige, dyktige og arbeidsomme folk. Her som i andre sammenhenger mener vi imidler-

(Forts. side 6)

**U-hjelp til anti-
kommunister
er fæle greier**

Venstresiden er sterke tilhengere av u-hjelp, det vet vi jo. Mer og mer skal bevilges hvert år. Men til hva? Selvfølgelig til å støtte røde terrorregimer overalt hvor de måtte dukke opp.

Men nå er noe forferdelig skjedd: Kleppe har vært i Indonesia og lovet bort 30 millioner kroner neste år og mer siden.
(Forts. side 6)

**«Ingen norske frontkjempere ble dømt
for krigsforbrytelser på Østfronten»**

NOEN KOMMENTARER TIL «ALLE MENN»S FRONTKJEMPERREPORTASJER

«Alle Menn» har funnet ut at bladet kan øke opplaget ved enda en gang å henge ut de norske frontkjemperne, og det er jo unektelig en underlig følelse å være salgsartikkel på linje med upåkladte utbreitt-jenter og dess like.

Reportasjene skal gå over fire nummer, men de to siste er ennå ikke kommet når dette skrives. Det vi har sett hittil, er en underlig blanding av godt og vondt, av sannferdige beretninger og visvas-kommentarer. Det siste gjelder særlig overskrifter og billedtekster.

I intervjuet med frontkjemperen «Per» kjenner vi oss meget

godt igjen, bortsett fra at vi aldri har hørt dette om at ledende NS-folk skulle ha funnet det rimelig at frontkjemperne ble skutt. At dette skulle dreie seg om mer enn en svak sjel eller to, er ihvertfall utelukket. Etter alt jeg vet, var ledernes oppfatning nærmest den motsatte. De mente at folk temmelig fort ville godta oss som hadde satt livet inn, mens det ville bli adskillig vanskeligere for dem som bar det politiske ansvar.

Frontskildringene i «Alle Menn» er det ikke stort å utsette på, og også beskrivelsen av Waffen SS' organisasjon og historie er etter forholdene ikke

så alldeles ille. Den sistnevnte artikkelen slutter med disse sanne ord:

«Hver eneste norsk Waffen SS-soldat — eller frontkjemper — ble etter krigen dømt for landssvik. Men ingen av dem ble dømt for krigsforbrytelser begått på Østfronten.»

Sett på bakgrunn av nettopp denne konstateringen, er det ekstra underlig at kommentatoren Arild Steen gjør alt han kan for å bevise at vi ikke var vanlige soldater, men derimot sto til disposisjon for mer spesielle formål. «Krigsforbrytelser» er dermed ganske klart antyd-

Som bevis siteres noen ord fra boken «Legionsminner», der det bl. a. heter at vi var «politiske soldater i ordets høyeste betydning».

Saken er jo så enkel, om man bare gidder å sette seg inn i den. Ved fronten var vi utelukkende vanlige, kjempende tropper, som på helt normalt vis ble disponert av Wehrmachts overkommando. Og Wehrmacht har Steen bare godt å si om. Men vår motivering var politisk. Vi ville befri Øst-Europa fra bolsjevismen og hindre at den trengte frem over resten av Europa, vi ville gjenopprette Norges våpen-

(Forts. side 6)

**Kleppe lesser byrdene
over på neste generasjon**

«Etter oss kommer syndfloden» tenkte et uansvarlig og kortsynt fransk hoff for ikke så lenge siden og levet og fråtset derfor som om enhver dag skulle være den siste. Og syndfloden kom som bekjent.

Man kan begynne å lure på om Kleppe er inne på lignende tanker, ikke personlig, men på vegne av det norske folk. La oss uhemmet bruke penger på alt som faller oss inn, så får heller neste generasjon gjøre opp for det og betale den gjelden vi etterlater oss.

Og den blir ikke liten.

Underskuddet på neste års statsbudsjett er kunngjort til å bli seksten tusen fem hundre millioner kroner. Det gir i løpet av et eneste år en økning i gjelden på 4.000 kroner for hvert eneste menneske i landet, eller en belastning på 16.000 kroner for en familie på mor, far og to barn. Og det blir barna som i sin tid får «gleden» av å måtte betale dette og mange flere års underskudd i tillegg.

Det er Dickens-figuren Micawber i «David Copperfield» som gir dette råd, ikke minst rettet til verdens finansministre:

Inntekt tyve pund, utgift nitten pund og noen shilling, og du lever et harmonisk og lykkelig liv. Inntekt tyve pund og utgift tyve pund pluss noen shilling, og det hele blir bare tragedie. Når vår evne er så god som nå, hvorfor kan vi ikke da leve etter evne?

Så sier da de ansvarlige at noe av dette går til investeringer som skal gi inntekter i fremtiden. Forhåpentlig, men ikke så alldeles sikkert, for med olje kan det skje så mye. Om vi likevel godtar resonnementet et stykke

(Forts. side 7)

SI OSS DIN MENING:

**Hvem bør vi NS-folk
stemme på?**

Nå er det ikke mer enn ti måneder igjen til et meget viktig stortingsvalg, hvor også vi titusener av NS-folk skal delta — selv om politikerne stort sett ikke synes å huske dette siste.

Som en forberedelse til valget vil vi nå sette igang vår egen «nominasjonsprosess»: Vi ber våre lesere sende oss brev hvor de forteller oss hvem de mener vi NS-folk bør stemme på, helst sammen med en kort begrunnelse. Her dreier det seg egentlig om flere ting: Hvilket parti som helst bør støttes på riksplanet, om det er spesielle partier eller kandidater som bør få oppslutning i bestemte fylker, og det kan selvfølgelig også være dem som mener at vi ikke bør stemme i det hele tatt.

(Forts. side 5)

I Sovjetunionen er åndstvangen grunnlovsfestet

Av Trygve Engen

Denne artikkel er skrevet før Eidsvigs løslatelse.

Initiativkomiteen for løslatelse av Bernt Eidsvig har sendt ut et opprop under overskriften «Frigi Eidsvig» og undertegnet av 5 stortingsrepresentanter. Oppropet har ventelig vært trykt i de fleste av landets aviser.

Nå vil jeg med en gang slå fast at jeg har den høyeste grad av sympati, både for den unge idealisten Eidsvig og for Initiativkomiteens virksomhet. Til tross for at jeg av prinsipp ikke støtter underskriftskampanjer, kunne jeg godt tenke meg for en gangs skyld å fravike prinsipp-

ne, hvis det på noen måte kunne hjelpe Eidsvig, og gjennom ham det undertrykte russiske folk.

Det er imidlertid ett punkt som jeg mener man bør være oppmerksom på i denne forbindelse, og det er ordlyden i den sovjetiske grunnlovsparagraf som det refereres til. Ifølge artikkelen lyder lovens kap. 10, art. 125 slik i oversettelse:

«I overensstemmelse med det arbeidende folks interesser, og i den hensikt å styrke det sosialistiske system, garanteres borgerne i USSR ved denne lov: a) Talefrihet, b) Pressefrihet o.s.v.»

Jeg har tillatt meg å understreke det ene av de to adverbiale tillegg til predikatet «garanteres». I disse ord ligger nemlig etter min mening en klar begrensning av de «friheter» som loven garanterer borgerne av USSR. Tidspunktet da loven ble vedtatt, er også av interesse: 5. des. 1936 — altså mens tyrannen Josef Stalin sto på høyden av sin makt!

Det må da være klart at den sovjetiske grunnlov ikke taler om frihet i liberalistisk mening. Riktignok skal det være «talefrihet, pressefrihet,» m. v., men alle disse «friheter» skal være underordnet «den hensikt å styrke det sosialistiske system.»

M.a.o.: Friheten kan ikke brukes til å kritisere systemet, til å så tvil om sosialismens fullkommenhet og de marxistiske profeters ufeilbarlighet.

Den unge studenten Bernt Eidsvig er all ære verd for sin innsats. Han må være «ein mann som veit kva han vil og set inn det han kan». Men hverken han eller noen andre burde gjøre seg noen illusjoner om å gjøre inntrykk på herrene i Kreml.

For åndstvangen er grunnlovsfestet og uløselig forbundet med det sosialistiske system. Uten den kan ikke sosialismen bestå. Husk bare hva som hendte i Tsjekkoslovakia for noen år siden.

Her hos oss har vi jo en helt annen oppfatning av begrepet frihet. Skjønt —, har vi ikke fått inn en god del av den samme ånd, også her? Er det ikke en stadig mer merkbar tendens til å snakke om begrensning av tale- og trykkefriheten, så snart noen våger seg til å kritisere vårt nuværende demokrati —, som jo er noe helt annet enn det folkestyre som var den bærende ide i vår grunnlov? Rent bortsett fra at visse grupper i vår tid konsekvent bruker ordet demokrati som synonym for sosialisme?

Trygve Engen

Oppdager Kommunist-China individet?

Maktkampen blant Kommunist-Chinas ledere etter Maos død kommer ikke som noen overraskelse. Systemet med arrestasjoner og utroping av «forrædere» er temmelig normalt for et kommunistisk samfunn.

Det interessante er hva de to fløyer representerer. De som ser ut til å tape, er kulturrevolusjonens store propagandister, de som tror at et folk i lengden kan inspireres til innsats av livsfjerne teorier, politisk sirkus og hyldningstaler til lederne. De

andre, de ihvertfall foreløbig seirende, befinner seg antagelig adskillig nærmere jorden: De er i ferd med å oppdage at også det kinesiske folk, om det er aldri så stort, ikke er en «masse», men 850 millioner individer med krav på å kunne leve en personlig tilværelse. Derfor har man planer om å arbeide med belønninger istedenfor paroler, om å anerkjenne dyktighet fremfor å gi politisk rettroenhet for rangen.

(Forts. side 6)

Palestinafronten hjelper bare den ene siden i Libanon

Herr redaktør!

For en gangs skyld er jeg lite imponert over Deres politiske årvåkenhet. Det er helt unødvendig å spørre, slik De gjør i oktobernummeret, om de midler Palestinafronten samler inn, går «til nødlidende på begge sider i Libanon-krigen».

(Forts. side 7)

Håpet er tent i Chile

«En ting lar seg ikke bestride: I de forløpne tre år har landet (Chile) gjennomgått en rekke vanskelige og smertefulle omstillingsprosesser både på det økonomiske og politiske område, men de har vært bittert nødvendige dersom man ville ut av stagnasjonen og den håpløse underutvikling. Noe slikt var de politiske partier åpenbart ute av stand til å greie, splittet som de var og behersket av alle slags ekstremister. Alt er selvfølgelig ikke bare godt i dag, men nå har man ihvertfall håpet om en bed-

re fremtid, et håp som kaoset i Allende-tiden var i ferd med fullstendig å ødelegge. Det har tydelig nok størstedelen av befolkningen innsett, og derfor fortsetter de å slutte opp om regjeringen Pinochet. I denne sammenheng blir det nokså betydningsløst at en viss slags presse i utlandet ikke liker hva som skjer og prøver å vri på kjennsgjerningene ut fra sin helt spesielle tankegang.»

Pater Bruno Rumahn,
Santiago, Chile,
i 'Deutsche Wochen-Zeitung'

Et par lesere har spurt oss hvorfor vi skriver så mye om Afrika. Er det ikke ting som ligger oss nærmere og angår oss mer?

Vi har en god grunn til å skrive som vi gjør: I Afrika kan vår skjebne bli avgjort.

Hva er situasjonen?

I møtet med den europeiske kultur og teknologi er det tradisjonelle afrikanske landsby- og stammesamfunn så smått begynt å gå i oppløsning. Denne prosess følges av et våknende ønske og krav om større innflytelse på den egne skjebne, ikke bare i lokalsamfunnet, men også innenfor de større enheter. Den som måtte ønske eller tro at en slik utvikling ikke vil komme eller lar seg stoppe, forregner seg stygt.

Det spørsmålet dreier seg om, er hvordan dette skal skje. Skal det foregå som en fredelig utvikling, eller skal prosessen koste hundretusener blod og millioner ulykke?

Hva mange velmenende mennesker ikke ser eller ikke vil se, er at Afrikas oppvåkning bare er i sin emning. Ennå lever de aller fleste sitt tilvante stammeliv og tenker som de har gjort i meget lange tider. Den egentlig bevisste del kan rundt i de forskjellige land telles bare i få tusener eller titusener. Selv dis-

se folk befinner seg bare i den første oppvåkningsfase, med manglende innsikt og kunnskaper, men med den grenseløse utålmodighet som nettopp halvforståelse av problemene gir.

I denne halvforståelse er det lett for demagoger å spekulere, og det gjør de også. Både Sovjet og China forsøker å utnytte denne halvopplyste utålmodighet, og de har allerede langt på vei kunnet innkassere gevinsten. Den røde imperialismen er etablert i mange afrikanske land, og den dag den behersker det sorte kontinent, har maktbalansen endelig og kanskje for godt slått over i kommunistisk favør.

Det som i dag kalles «Afrikas frie stater», er så langt fra frie, og i de fleste av dem er det alminnelige folk dårligere stillet enn i den siste del av kolonitiden. Små klikker styrer dem alle, selv om det finnes mange grader fra Mobutus patriarkalske Zaire til terroregimene i Mosambique,

Angola og Uganda. De fleste av disse steder har «frigjøringen» kostet titusener på titusener av menneskeliv og nød og elendighet for de fleste.

Det merkelige er at disse tilstander ikke bare hilses velkomne som gode og riktige løsninger, men glorifiseres av presse og kringkasting over hele verden. På den annen side er det ingen grenser for hvordan de delvis hvite stater som Sør-Afrika og Rhodesia skal svertes og baktales. Dette til tross for noen viktige og ubestridelige kjennsegninger:

- Ingen andre steder i Afrika har de sorte tilnærmelsesvis så gode materielle kår som i disse land,
- Ingen steder er deres muligheter for å skaffe seg utdanning og kunnskaper så store og
- Slett ingen andre steder har det vært arbeidet så bevisst

på å finne løsninger som med tiden kan føre til at hvite og sorte kan leve ved siden av hverandre som frie og likestilte mennesker.

Forskjellen mellom disse land og de andre, der revolusjonære omveltninger har funnet sted, er at man i Rhodesia og Sør-Afrika har innrettet seg på å bruke den nødvendige tid som forskjellen i utdannelses- og sivilisasjonsnivå krever. Men denne tid har Sovjetunionen og deres etterplaprer i alle land bestemt at de ikke skal få.

Det er mange underlige sider ved Apartheid-politikken, og Ian Smith har ikke bare gjort kloke ting, men hvorfor nekter den øvrige verden å se at i begge land har det i atskillig tid vært arbeidet for å finne en fredelig og harmonisk løsning, og at om dette arbeidet kunne få fred til å bli ført frem, ville disse land uten sammenligning bli

de lykkeligste og mest høytstående i hele Afrika — og det uten revolusjon og blodbad.

Kort sammenfattet er dette saken: Fordi Afrika er og lenge har vært utsatt for et skruppelløst supermaktpress, blir denne verdensdelen hindret i å gjennomgå den naturlige modningsprosess som via utdanning og opplysning i løpet av få tiår ville kunnet føre frem til ordnede og frie tilstander uten tap av store mengder menneskeliv og med opprettholdelse og videreutvikling av økonomiske tilstander som også kunne sikre et tilfredsstillende materielt grunnlag for massene. Isteden forsynes nå militante smågrupper med ubegrensede mengder våpen og rikelig med militære «rådgivere» og leiesoldater for å skape revolusjonære tilstander. Resultatet er blod, tårer, frykt og nød for millioner av mennesker, og bare røde supermakter høster gevinst.

La oss ihvertfall gjøre vårt for at ikke Norge skal bli medansvarlig i denne umenneskelige utvikling, som bare kan bringe lidelse over hvite og sorte mennesker i Afrika, og som på global basis styrker de røde imperialister i kampen for verdensherredømmet.

Peik

Hvorfor skriver vi så mye om Afrika?

FOLK og LAND

Ansv. redaktør:

ROLF CHRISTIANSEN

assistert av en redaksjonskomité.

Den forunderlige forandringen

Hvis vi ikke husker alldeles galt, så var hovedanklagen mot oss NS-folk under og etter okkupasjonstiden at vi hadde sveket vårt norske grunnlag. Til gjengjeld var de «på den andre siden» så rot- og heilnorske som det gikk an.

I dag er det ikke lenger god tone å snakke om norsk egenart og slett ikke om at den må tas vare på. Bl. a. forfatteren Ulf Gleditsch har pekt på at å diskutere spørsmål som gjelder bevaringen av våre tradisjoner og vårt miljø, lett kan rammes av straffeloven, og i alle fall blir man raskt fordømt som «nazistisk».

Så nå får man bestemme seg: Er vi NS-folk unasjonale eller for nasjonale?

For oss selv er saken grei — vi har hele tiden ment det samme:

— Vi er glad og stolt over å tilhøre det norske folk og tror det har evner og krefter i seg til å gjøre en innsats på mange viktige felter, til glede både for seg selv og andre.

— Vi tror det er en vesentlig oppgave å ta vare på det beste og det meste av vår nasjonale arv, våre tradisjoner og vårt miljø, fordi dette er blant de ting som gir oss trygghet og styrke til skapende virksomhet og utfoldelse.

De er med andre ord ikke vi som har gjennomgått den forunderlige forandringen.

Og fordi vi kjenner våre pappenheimere og det bilde de ynder å tegne av oss, føyer vi til: Vi anser det også som ethvert annet folks eller folkeslags selvfølgelig rett å være stolt over, å ta vare på og utvikle sin egenart. Det er en integrerende del av vår sosial-individualistiske overbevisning.

Politikk uten moral

Vi som i mange år har gjort kommunismen til vårt spesielle studium, er ikke det minste forundret over det nordkoreanske diplomatis systematiske lovbrudd i form av handel med alkohol og narkotika. Kommunismen og virkelige kommunister er nemlig ikke det minste hemmet av vanlige moralbegreper. Alt er tjenlig og godt uansett, om det bare tjener deres kamp for å vinne verdensherredømmet.

Det aller farligste ved kommunistenes skruppelløse og på alle måter umoralske politikk, er faktisk at hederlige folk, som f. eks. de aller fleste nordmenn, ikke er istand til å skjønne og tro at andre kan handle så frekt, svikefullt og løgnaktig som kommunister ofte gjør. Hvis disse skikkelige folk ikke selv har vært ute for kommunistiske intriger og bedragerier, nekter de plent å tro at noen kan oppføre seg så ille. Og denne manglende evne til å se sannheten i øynene, gjør selvfølgelig spillet lett for de røde.

Det er å håpe at avsløringene av de nordkoreanske utskielser kan åpne øynene på noen, ihvertfall.

500 sentralt plasserte mennesker får nå «Folk og Land» regelmessig

Noen har spurt hva vi bruker de penger til som kommer inn i form av «støtteannonser» og andre bidrag.

Noe av pengene blir brukt til forskjellige vervetiltak. Vi vil dessuten i år komme til å sende ut 11 nummer, istedenfor 10, som egentlig planlagt.

Mange vil også ha konstatert at vi ved bruk av en annen skrift

og ved sammentrengning av stoffet bringer adskillig flere artikler og inserater enn tidligere. Også det koster penger.

Men den vesentlige ting vi bruker bidragene til, er nå å sende «Folk og Land» til ca 500 mennesker som sitter sentralt i det norske samfunn, i politikk, informasjon eller andre viktige stillinger. Vi har ikke noe stort

av dem om rettferdigheten i vår sak, men ihvertfall vil de kunne se at vi NS-folk ikke er fullt så gale og forbryterske som noen vil ha det til.

Ellers vil vi gjerne igjen ha sagt at alt arbeide med «Folk og Land», både i ekspedisjonen og redaksjonen, utføres av frivillige krefter som ikke får en rød øre for det.

DESSVERRE: HERADSTVEITS BOK ER IKKE NOE STORT FREMSKRITT

Per Øyvind Heradstveit:
Quisling — hvem var han?
Hjemmenes Forlag 1976.

Hvordan reagerer man etter å ha lest en bok som denne? Den sterkeste følelsen er faktisk noe som ligner ganske mye på fortvilelse. En drøy mannsalder etter at tingene hendte, er det fremdeles seierherrenes fullstendig uforstående og fordømmende versjon av begivenhetene som dominerer bildet. Men kanskje hadde man ikke lov å vente mer. Heradstveit påstår jo ikke at han har forsket i saken — han har bare gitt et journalistisk og for den saks skyld velformet referat av det som allerede finnes på trykk. Og vi vet jo hva det stort sett er.

Men inne i dette referat dukker det allikevel opp en og annen selvstendig og menneskelig refleksjon som varmer en litt. F. eks. dette i forbindelse med skumleriene omkring Quislings ekteskap:

«Men Maria holdt på sin mann i gode og onde dager til den bitre slutt, og han var henne alltid tro. Hva mer er det å si om et ekteskap enn det?»

Og om dette at Quisling skulle ha arrangert overfallet på seg selv i Forsvarsdepartementet i 1932:

«Overfallet var mystisk, men det meste tyder på at det ikke var Quisling som skapte mystikken.»

Et og annet av dette slag finner en altså. Men hva Quisling egentlig ville og hva som var rettesnoren for hans handlinger, det har heller ikke Heradstveit oppdaget.

Tyske rapporter i stort antall blir sitert i boken, og det er egentlig til å forundre hvor villig de gode nordmenn godtar enhver tysk skryte-, smigre- eller intrigerapport som den endelige og fullgode sannhet, mens våre egne forklaringer overhodet ikke blir hørt. I beskjednere former opplevde undertegnede selv noe av dette i form av et tiltalepunkt om å ha gått inn for dannelsen av en finsk eksilregjering i Norge. Omsider viste det seg hva det var tale om: En bemerkning til

(Forts. side 7)

To hedersmenn fyller åtti

«Det e' 'kje nøyte kor gamal ein e', når ein berre e' 'frisk', seier dei for eit gammalt ord her på Helgeland.

Bonde Alf Sørvollen, Nesna, fyllte 80 år 9. oktober og tannlege Fritz Kristoffersen, Herøyholmen, når same milestolpen 8. november d. å. Begge er friske av ånd, sjølv om kroppen ikkje lenger er så ungdommeleg som før. Begge er levande interessert i «Folk og Land»s og INO's arbeid, og følgjer med i det som skjer, både i innan- og utanrikspolitik.

Alf var i sine yngre år i USA, men kom heim og slo seg til som bonde på Nesna. For 3—4 år sidan gjorde han atter ein tripp til Amerika, der ei av døtterne er busatt.

Fritz dreiv ei tid som tannlege i Hammerfest, men sist i okkupasjonsåra flytte han heim til ættagarden på Tenna i Herøy. Sidan var han i mange år skole-tannlege i Nordland.

Med dette vil vi ønske dei to hedersmenn til lykke med kommande år.

Trygve

Kai Normann til minne

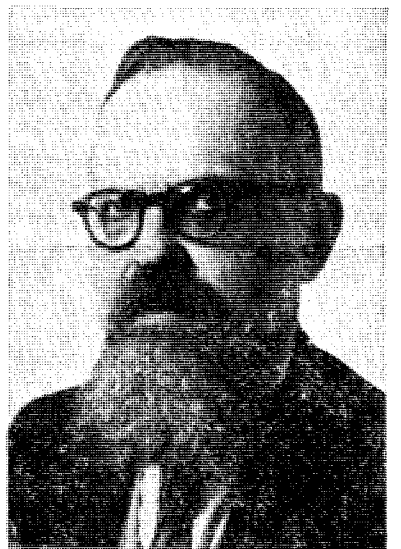
Kai Ignatius Normann er død, nær 75 år gammel.

Med ham er en idealistisk og varmhjertet personlighet gått bort.

Kai Normann var en begavet kunstner som forenet omfattende kunnskaper og dyp viden med et varmt og følsomt kunstnersinn. Mange vil med glede tenke tilbake på den inspirasjon som de mottok gjennom hans tallrike artikler, dikt og kronikker. Særlig fortjener hans kronikker i Morgenbladet om kulturelle, religiøse og kirkelige spørsmål å fremheves. De forsto alle å formidle omfattende viden og kunnskaper på en enkel og forståelig måte. Hans uendelige følsomme dikt formidlet hans kjærlighet til folk og fedreland og alt som han hadde kjært.

Kai Normann var en mann som i livets skole ervervet kunnskaper i rent ytre forstand, men en mann som i livets skole hadde lært seg kunsten å lytte til andre, være stille, meditere og be. Derfor var det som han hadde å bringe frem ikke bare tørt kunnskapsstoff, men levende engasjement i det som angår oss.

For oss som lærte Kai Normann å kjenne, ble han noe av et begrep. En fredens mann, en solidaritetens mann, en mann som ikke tullet sine meninger inn i bomull, men alltid var rede til å stå fram og si hva som han holdt for rett og sant. Slik vil mange av dette blads lesere huske ham. Men det er mere å si: han hadde også evne til å se sin egen begrensning og han hadde en befriende humoristisk sans. Kai Normann var sant menneskelig, alltid rede til å tale med mennesker om det som angikk dem. En mann alltid rede til å tale med oss om det som hører Gud til.

Kai Normann konverterte til Den katolske kirke etter Vatikan-konsilet. Gjennom tvil og anfektelser og mange modningsfaser var han ført fram til tro på at dette var det rette. I Den katolske kirke fant han sitt åndelige hjem og ble dens trofaste sønn og stillferdige vitne. Ikke slik at han tapte kontakten med sine kristne venner i Den norske kirke. Tvert om: kontakten ble snarere bedre. Overfor oss var han fortsatt den samme trofaste venn. Han var klar over mye av det gode som var skjedd i og med den økumeniske åpning overfor andre kirker ved Vatikan-konsilet og kunne glede seg over det. Likevel var han ingen ukritisk beundrer av alt som fulgte i dets kjølvann. Han var engstelig for at noe av åpenbaringsens arvegods overlevert oss gjennom kirkens 2000 årige historie skulle gå tapt. Overfor dem som i uforstand og overmot ville øde noe av dette, forfektet han stillferdig og rolig Kirkens ene og alminnelige apostoliske tro.

(Forts. side 7)

De er ikke folkevalgte, men partivalgte

Av Vera Grønlund

Herr redaktør!

I min artikkel «Partipolitikk er makt uten ansvar» påviste jeg hvordan partipolitikken, i sin ytterste konsekvens, bygger på makt uten ansvar, bl. a. fordi dens utøvere er bundet av bestemte vedtak og programmer som ikke tillater dem å rådføre seg med sin samvittighet. Svaret ligger hos velgerne som gir de enkelte partier flertall.

Velgerne har således ansvar uten makt og kan ingenting gjøre om et parti har ført en dårlig politikk. De kan stemme anderledes neste gang, d.v.s. gi makt til et nytt parti, men det er liten trøst når skaden alt er skjedd.

Jeg påviste også at demokrati ikke er forenlig med partipolitikk. Allikevel har jeg fått høre, av folk som har lest min artikkel, at vi har en stor fordel gjennom vårt demokratiske styresett. La meg igjen understreke: DEMOKRATI betyr folkestyre, og vi har IKKE folkestyre i Norge. Det er en tilsnikelse å

kalle stortingsrepresentantene FOLKEVALGTE. Hva vi har er et partistyre som for hvert år og for hver ny lov som blir vedtatt gir folket mindre og mindre innflytelse og partiene mere og mere makt.

DEMOKRATI vil si folkestyre, men det er ikke folkestyre når partiene selv avgjør hvilke kandidater velgerne skal stemme på. For at velgerne skal ha innflytelse må de ha innflytelse over nominasjon og oppstillingen av kandidater og de må ha rett til å kumulere ved ALLE valg. Det vil bli vanskelig å få partiene til å oppgi noen av sine maktposisjoner og hvis velgerne fortsetter å støtte de eksisterende partier vil de sette seg selv i bås. Båstenkningen er forøvrig uhyggelig utbredt i Norge. Men det er sannsynlig at de ca. 30% av velgerne som unnlater å stemme, lar være å stemme fordi de er motstandere av partipolitikken.

Jeg ser det slik at velgerne må velge frie, folkevalgte represen-

tanter. Folk som ikke er villige til å la seg velge på bestemte programmer og vedtak, men som vil vente med å ta standpunkt i enhver sak inntil saken er gjennomdrøftet. Bare en slik representant kan sies å ha ansvar og bare en ansvarsbevisst representant kan sies å være en folkets representant. Han kan nok, i første omgang, komme til å stå alene på tinget, men han kan være sikker på at han har en god del velgere i ryggen.

En annen ting som vil styrke folkestyret er en utvidelse av adgangen til folkeavstemning, fordi velgernes sunne omdømme vil være den sikreste rettesnor når de store grunnleggende spørsmål i menneskenes liv og fremtid skal avgjøres.

La meg slutte med å sitere stortingsmann Leif Granli: «Stortingsarbeidet er ikke komplisert teknikk, men skal være folkelig og konstruktiv tenkning og en utviklet evne til å kontrollere statsadministrasjonen.»

Kvinner som soldater er imot naturens orden

Herre redaktør!

Som en del av kvinnesaksdebatten diskuteres nå det spørsmål for fullt om kvinner skal kunne bli soldater. At de har fått adgang til en del ikke-stridende poster i Forsvaret, er det ikke noe å si på, men at de skulle gå inn i kjempende avdelinger, er å gå alt for langt. Det er etter min mening i strid med naturens orden.

Ikke bare hos mennesket, men

blant alle høyere dyrearter, er det ihvertfall én oppgavefordeling som er helt klar: Kvinnen (hunnen) føder avkommet og mannen (hannen) har vernerollen som beskytter av dem begge. Riktignok er mannens vernerolle i det siviliserte samfunn sterkt redusert, men dette står ihvertfall fast: Kommer vi i krig, kan vi tåle å miste nokså mange menn, men går det for alvor ut over kvinnene, da svekkes vår evne til fornyelse, da er det fare

på ferde for vårt folks biologiske substans.

Selvfølgelig kan det tenkes situasjoner så kritiske at kvinnen må stille seg ved mannens side i fysisk kamp. Men dette er en situasjon som må unngås så lenge som det overhodet er mulig. Kvinner skal for slektens skyld beskyttes og ikke utsettes mer for en krigs farer enn det er uunngåelig.

Peder, Notodden

Oppløsende krefter i Den katolske Kirke

Herr redaktør!

Når man ser utviklingen i Den katolske Kirke i dag hvor såkalte modernister og konservative ligger mer og mindre i strid med hverandre, går uvilkarlig tankene tilbake til noe som hendte ved det 2. Vatikankonsil under Johannes den 23.s regime.

Det skjedde nemlig noe da, som nok de færreste katolikker eller andre kjenner til, aller minst her i Norden. For midt under konsilets samling sto plutselig en kjent kardinal frem på et av møtene. Det var kardinal

Octaviani, en meget aktet og høyt hedret geistlig, hvis oppgave det bl. a. var å sette kronen på den nyvalgte pave. Octaviani sa følgende: «Jeg vil i dag komme med en alvorlig advarsel til denne forsamling, idet jeg gjør oppmerksom på at en «femte kolonne» er på marsj inn i Kirken for å søke å ødelegge den innenfra».

Ingen kunne vel være i tvil om fra hvilken kant dette ville komme til å skje.

Han fant liten gjenklang for disse ord i den verdige forsamling, og det sies at han i fjorten

dager holdt seg borte fra konsilet.

En stund etter kom det ut en bok på italiensk som nøyeretpreiser og stadfestet dette som da holdt på å skje og var i sin begynnelse. Boken ble senere oversatt til tysk.

Med andre ord kan man vel da si i dag at denne spådom har holdt skikk. For de samme oppløsende krefter har prøvet å ete seg inn i Moderkirken som overalt ellers i samfunnet og i alle land.

Victoria, Oslo

Mange ekteskap kan reddes om ungdommen forberedes

Herr redaktør!

Referater fra trontaledebatten er ikke det jeg normalt leser med størst interesse, men et fornuftig innlegg fra Aslaug Fadum, Senterpartiet, fikk meg til å sperre øynene opp. Hun fikk kanskje sagt noe av det aller viktigste under hele debatten.

Nå må familiekunnskap i langt sterkere grad enn i dag innarbeides i våre utdanningsinstitusjoner, var det hun gikk inn for, og hun har så rett, så rett.

Ungdommen gifter seg stadig

tidligere, flere og flere ekteskap går i oppløsning og et stigende antall barn blir berøvet tryghetsfølelsen i hjemmet.

I dagens samfunn blir det krevet prøver, eksamener og godkjenninger for en lang rekke ting, men noe av det viktigste vi skal gjøre, nemlig å bygge et hjem, er vi helt uforberedt på. Så tårner vanskelighetene seg opp for de unge, de begynner å ergre og skyld på hverandre, og det er jo så lett å få skilsmisse.

Denne saken synes jeg det er svært viktig å samle seg om.

Svigerfar, Fana

Sparerne skal umyndiggjøres

Herr redaktør!

I «Folk og Land» skrives det mye om at eiendoms- og disposisjonsretten må spres til flest mulig mennesker. Den foreslåtte nye loven om sparebanker vil sørge for at det motsatte skjer i disse bankene.

Sparebankene er innskytternes egen bank — det er de som utgjør årsforsamlingen og velger forstanderskapet. Nå er planen

å umyndiggjøre oss, for i lovforslaget står det at minst 50% av forstanderskapet skal være politisk oppnevnte representanter.

Dette er, som jeg ser det, et rent maktmisbruk og et forsøk fra myndighetenes side på å tilrane seg disposisjonsretten over våre penger.

Nei til den nye sparebankloven!

Sparer, Amot

Nå står det på vippen — da blir vel våre stemmer ganske interessante?

Herr redaktør!

Den røde og den borgerlige blokken står nå omtrent helt jevnt, forteller Gallup. Noen titusener stemmer i den ene eller annen retning kan gjøre utslaget, om de blir plassert med omtanke.

Mitt inntrykk er at meget få av våre titusener NS-folk, deres slektninger og våre sympatisører har bundet seg til noe bestemt parti. Om de i det hele tatt stemmer, vurderer de fleste fra gang til gang hvem de i øyeblikket skal støtte.

Ved et ellers jevnt valg kan

det bli avgjørende hvor vi legger tyngden av våre stemmer.

Et godt tips til oppfinnsomme og forutseende politikere: I en situasjon hvor vi fremdeles stadig hundes i norsk presse, kan det veie tungt for mange av oss om en politiker manner seg opp til en aldri så liten protest. Nå må dette ta slutt. Også NS-folk er nordmenn som har krav på menneskelig og anstendig behandling.

Vær sikker på at vi merker oss hvor en slik protest kommer fra — om noen er kloke og reale nok til å la den komme.

Velger, Elverum

«Ferdig med»?

Herr redaktør!

I «ALP-avisen» leser jeg følgende:

«Dette være sagt uten at vi i ALP går inn for et nytt landssvikoppgjør. Dette anser vi oss ferdig med.»

Selvfølgelig er det fint at et parti så klart sier at det ikke vil delta i en fortsatt forfølgelse av oss. Såvidt jeg kan huske er det

ikke noe annet parti som er kommet så langt engang.

Men «ferdig med»? Noe som titusener av mennesker fortsatt føler som grov urett, kan ingen bli «ferdig med» om de aldri så gjerne vil, uten at uretten blir gjort god igjen.

Men vi får være glad for de små lyspunkter også.

L., Kløfta

KUNNE VI HA GJORT MER?

Av en høyere NS-tillitsmann

Vi mottok denne artikkel allerede før forfatteren hadde hatt anledning til å lese Hans Fredrik Dahls anmeldelse av Odd Melsoms bok «På nasjonal uriaspost», som vi gjenga i septembernummeret. Allikevel er det som her skrives, langt på vei et svar på følgende avsnitt i Dahls anmeldelse:

«Ingen historisk ettertids vil derfor kunne tilkjenne NS en selvstendig politisk rolle i Norge mellom 1940 og 1945, slik den tapende part ønsker. Det er umulig. Det ligger i historien selv, slik enhver må lese den, at vi står overfor en kollaborasjonsbevegelse som nok var motarbeidet, men også rundelig subsidiert og støttet av okkupasjonsmakten, og en bevegelse som fikk sine vilkår lagt av militære mer enn av politiske givenheter.»

Herr redaktør!

Da Deres augustnummer kom, lot jeg det gå videre til en venn, som ikke er «en av våre», men som har vist adskillig forståelse for våre synspunkter. Det som nå får meg til å skrive, er en kommentar han ga til beretningen om at Quisling gjorde sin innflytelse gjeldende og reddet en jødisk familie. Hva min venn sa, var dette: «Til en slik beretning vil mange si: Hvorfor redet ikke Quisling flere jøder, og hvorfor fikk han ikke stoppet arrestasjonen av de norske jøder i det hele tatt?»

Spørsmålet er selvfølgelig berettiget, men det kan også stilles motsatt, slik De selv gjorde for en tid siden: Hva kan det kom-

me av at det ikke blir lagt noen som helst vekt på alt hva vi greide å få gjort, mens det vi ikke maktet, stadig blir bebreidet oss? Det er jo en holdning vi alle kjenner fra rettssakenes tid til denne dag.

Nå vet jeg jo at Quisling personlig hjalp i mange andre tilfeller enn det som De nevner, og også mange andre høyere tillitsmenn fikk gitt en hjelpende hånd i enkelttilfeller. Men spørsmålet gjenstår stadig: Kunne vi gjort mer? Og det er dette spørsmålet jeg gjerne vil gå nærmere inn på.

Jo mer jeg har tenkt på det gjennom alle disse år, dess klarere er det blitt for meg at 15. april 1940 er en av de mest skjebnesvangre datoer under hele okkupasjonstiden. Den dagen

klarte overivrige og på sitt vis sikkert patriotisk tenkende nordmenn, i samarbeide med visse tyske krefter, å velte den første Quisling-regjering. Derved ødela de for resten av okkupasjonstiden et formelt korrekt og noenlunde avbalansert forhold mellom norske og tyske myndigheter. Etter den dag lå mulighetene åpne for tyskerne til å skaltte og valte som de ville, og det gjorde de da i stor utstrekning også.

Dengang da vår første regjering falt, var vi nok ikke helt klar over hvor alvorlig dette egentlig var. Vi bare bet tennene sammen, brettet skjorteermene opp og var innstillet på å tilbakerobre for norske krefter den makt som nå var gått over på tyske hender. Delvis greide vi det også, skritt for skritt, og i 1945 sto vi langt sterkere overfor tyskerne enn f. eks. i 1941.

Men vår kamp var meget vanskelig, fordi det ikke fantes noen skikkelig og formell grenseoppgang mellom det som var okkupasjonsmaktens rettmessige myndighetsområde og det som var vårt. Resultatet avhang derfor langt på vei av hva den enkelte NS-tillitsmann, i hvilket verv han enn satt, kunne greie å tilkjempe seg av myndighet og avgjørelsesrett. Følgelig måtte resultatet variere, fordi noen var sterkere personligheter og dyktigere politikere enn andre. Noen var også spesielt modige eller hadde en særlig stor arbeidsevne. Med andre ord: I mangel av et klart system og faste former,

sto hver enkelt av oss nokså alene kjempende innenfor det arbeidsområde vi hadde fått til-delt, selv om vi i visse situasjoner kunne og måtte gjøre bruk av partiets samlede autoritet og prestisje.

En del av problematikken var denne: I noen tilfeller kunne vi ta initiativ til løsninger som ville være gode, sett fra norsk standpunkt. I andre tilfeller kunne vi forutse tyske trekk og av og til stoppe dem, om vi fant dem uriktige. Men alt for mange ganger ble vi stillet overfor tyske tiltak som var fullbyrdet allerede før vi kunne øve innflytelse på dem. I slike tilfeller var det eneste vi kunne gjøre å prøve å dempe virkningene av dem, men virkelig å endre dem, var i slike tilfeller for sent.

Svaret på spørsmålet overfor er selvfølgelig det, at om vi hadde vært dyktigere og enda iherdigere, så kunne vi sikkert ha gjort mer. Men om vi slipper

denne erkjennelse inn på oss, så skal vi ikke la oss mentalt presse ned av våre motstandere til å glemme at vi, i en sum, har gjort meget, svært meget som tjente vårt land og våre landsmenn. Forholdene ville vært meget vanskeligere og meget verre om de tusener av NS-folk, hver på sin post, ikke hadde gjort hva de kunne for å hevde og beskytte norske interesser.

Og det avgjørende punkt vil jeg igjen understreke: Hvis Quislings aprilregjering ikke var blitt knekket, men hadde kunnet sette seg igjennom som en fullverdig norsk regjering, hadde våre muligheter for å hevde vårt folks sak, vært langt større og bedre. Det ville blant annet høyst sannsynlig betydd at vi hadde sluppet Terboven og alt hans ivesen, og enhver av oss som satt med ansvar, vet hvilken enorm fordel det hadde vært.

K.

Hvem bør vi . . .

(forts. fra side 1)

Det vil helt sikkert bli umulig å gjengi alle brev her i «Folk og Land», men vi vil ta inn noen typiske meningsyttringer — anonymt, dersom vi ikke får uttrykkelig tillatelse til å bruke vedkommendes navn. Man kan også reservere seg og si fra at man under ingen omstendighet ønsker sitt brev offentliggjort.

Hovedsaken ved denne «nominasjonen» er under alle omstendigheter at vi får et klart bilde av hvordan våre lesere tenker.

«Annen generasjon» oppdager «Folk og Land»

Herr redaktør!

Hjertelig takk for et velredigert blad. Jeg er en av Deres nye abonnenter, og må samtidig få lov til å beklage at jeg inntil for et par måneder siden ikke visste om F & L i det hele tatt. Jeg er selv ikke «landssviker», men en «annengenerasjons» — hvis De forstår hva jeg mener. De lange overskriftene er en ting og det er beklagelig, spesielt i som jeg finner sjarmerende ved Deres blad. Hold frem som De stevner! Det var spesielt positivt hva De skrev om hr. Eids-

vig. Forhåpentligvis vil han snart bli løslatt.

Dessuten er det forfriskende å få se «landssvik»-oppgjøret fra en annen vinkel. Det skader ikke noen å få «nøytralisert» noe av det som vi har lært fra den ordinære presse. Jeg har dog den oppfatning at de fleste mennesker bare leser det som er blitt «kanonisert» som comme il faut, og det er beklagelig, spesielt i dagens situasjon. Fordi den bringer jo «Murmanskfarten» unektelig i et litt dubiøst lys.

Ærbødigst Thomas

Nå må vi grasrot-jøssinger støtte opp om NS-folks sak!

Våre motstandere vil vel håpe at dette innlegget er noe redaksjonen selv har funnet på. Den trøsten kan vi ikke gi dem. Dette og flere andre tegn tyder på at hederlige mennesker nå begynner å reagere mot følgelsen av NS-folk.

Herr redaktør!

At tidligere NS-medlemmer fortsatt arbeider for oppreisning er forståelig etter den kolossale urettferdighet som er begått mot dem. Det var jo de som var fullstendig nasjonale og ville ha et sterkt forsvar.

De blev bare gjort til syndebukker for å avlede oppmerksomheten fra de som brøt ned vårt forsvar. Det var sabotørene av vårt forsvar og de som gikk

med det brukne gevær som i realiteten åpnet portene for tyskerne.

Vi jøssinger på grasrotplanet snakket meget om hva vi skulle gjøre med forsvarssabotørene når tyskerne var ute av landet. Men rømlingene og forsvarssabotørene kom tilbake og behersket rettsvesenet, og de nasjonale ble gjort til syndebukker så forsvarssabotørene gikk fri fra sitt ansvar.

Sådan ble altså rettsvesenet når forsvarssabotørene fikk bestemme. Ubegripelig for alle. Men helt naturlig når man tenker etter.

Det har gått lang tid. For lang tid, dessverre. Men nu mener jeg at tiden er inne for et vendepunkt. Bedre sent enn aldri.

Jeg har et forslag. Vi går sammen. Tidligere NS-medlemmer

og vi jøssinger. Umulig vil noen mene. Men tenk etter.

Det er egentlig så meget som forener. Det er bare vi jøssinger og NS som har samme mening om de aller viktigste samfunns-spørsmål: Vi er nasjonale, for et fritt og uavhengig land, for frihet, for desentralisering, for demokrati, for ærlighet, mot politiskernes og byråkratenes diktatur, dirigering, styring og sentralisering.

Så er spørsmålet: Hvordan samarbeide? Helt enkelt, mener jeg. Vi støtter deres kamp for oppreisning og rettferdighet. Og videre støtter vi Folk og Land med abonnenter og bidrag. Men først og fremst vil vi, jøssingene, kjempe for at forsvarssabotørene blir avslørt og rettferdig straffet.

Jøssing, Akershus

Hvorfor ble det ordet oppfunnet?

Av Christian Bekker

Herr redaktør!

Hvorfor ble ordet «landssvik» oppfunnet?

Må det såkalte rettsoppgjør med «landssvikerne» karakteri-

seres som rømlingenes hovedaksjon for å bløffe det norske folk og derved berge seg selv?

Svar utbedes.

Christian Bekker

23,4 %

Siden «Folk og Land» begynte å utkomme igjen for et år siden, er antallet betalende abonnenter øket med 23,4% ved at nye abonnenter er kommet til og endel gamle er kommet tilbake igjen. Og fremgangen fortsetter.

I forrige nummer innbød vi til en ny konkurranse, denne gang mellom landets sorenskriver- og byfogdområder. Målet er å øke abonnenttallet med enda 10% så snart som mulig.

Fra utlandet har vi fått brev om at man også der forlanger å få være med, og vi sier bare: Så gjerne, så gjerne! Og utlandet greier allerede å hevde seg på listen over de fem beste hitl. Etter en måned ser denne listen slik ut:

Ringerike byf.	+ 8,3
Kragerø s.skr.	+ 7,1
Brønnøy s.skr.	+ 5,6
Valdres s.skr.	+ 4,3
Utlandet	+ 3,9

Oppdager . . .

(forts. fra side 2)

Dette er i alle fall bare en sped begynnelse. Fastlands-China vil ennå lenge befinne seg i det kommunistiske jerngrep. Men selv om det mange ganger ser temmelig mørkt ut, tror vi likevel samfunnene etterhvert vil gå i sosialindividualistisk retning, at fremtidens verden vil

LANDSUNGDOM

søker hybelleilighet, eventuelt hybel i Oslo, helst sentralt. Billett merket «122» til Folk og Lands ekspedisjon.

Disse folk bør få prøvenummer av «Folk og Land»

Til «Folk og Land, postboks 7157 — Homansbyen, Oslo 3.

De jeg har ført opp nedenfor, sympatiserer med vår sak og bør få prøvenummer av avisen i nøytralt omslag:

1. Navn:
Postadresse:
2. Navn:
Postadresse:
3. Navn:
Postadresse:

Har du flere navn eller hvis du ikke vil klippe i avisen, så skriv dem opp på et vanlig brevark. Vennligst send alle lister i lukket konvolutt.

bli preget av en sosial ramme som forhindrer alles kamp mot alle, samtidig som individet gis den maksimalt forsvarlige mulighet til å leve sitt liv som det ønsker, å bruke sine evner så fritt som sosiale hensyn tillater for på den måten å bidra til fellesskapets vekst og fremgang.

Observator

Uhjelp . . .

(forts. fra side 1)

Så nå skriker de opp alle sammen, SV-ere, NKP-ere og maoister, «Ny Tid», «Friheten» og «Klassekampen». Indonesia! Antikommunister! Barbarer! «Nazister»!

Hvis noen virkelig har trodd at venstrestremisters hjertes uten reservasjoner blør for alle nødlidende i verden, så har man en god grunn til å tenke om igjen.

Maoistene . . .

(forts. fra side 1)

Marxist-Leninistene har da også utnyttet sin stilling til overgrep som truet med lammelse av alle institusjoner og omsorgskontorer innen sektoren.

På bred front har nå sosialarbeidere reist seg til kamp mot de ødeleggende krefter. Over syv hundre medlemmer har i løpet av de siste måneder meldt seg ut av foreningen, og det har vakt oppmerksomhet at også høyere tillitsmenn har nedlagt sine verv med øyeblikkelig virkning. Dette gjelder bl. a. et styremedlem og hele samarbeidsutvalget, som beskylder foreningens formann, Erling Folkvord, for tilsidesettelser og forsømmelser. I en pressemelding fra disse heter

det: — Som ansvarlige tillitsmenn ville vi svikte våre medlemmer hvis vi fortsatt rolig skulle se på en utvikling som er helt ødeleggende for foreningen. —

De utmeldte medlemmer har startet et Sosial-avdelingens kontaktorgan som regelmessig har medlemsmøter under full tilslutning. Et interessant trekk er at LO-ledelsen nå støtter dette organ, etter at aksjonen tidligere ble betraktet som et «gult» forsøk på kupp og splid. De over syv hundre utbrytere har således beholdt sine rettigheter i Norsk kommuneforbund, samtidig som de får all mulig hjelp fra forbundet. Noe lignende har aldri tidligere skjedd i landsorganisasjonen.

Det er nå vesentlig deltidsansatte innen sosial-avdelingens ungdomskontor som sitter igjen i Sosiale etaters fagforening. Skoleelever og studenter som i kommunistenes regi fortsatt søker å holde fronten.

Det er likevel bare et tidsspørsmål før den bryter sammen; og når det skjer vil foreningens formann stå overfor sitt personlig største problem: jobb. Etter at han ble permitert som sosialfullmektig ved Oslo kommunes mannsherberge har nemlig de ansatte bestemt motsatt seg et gjensyn med ham. Det var da også herbergegruppen som startet aksjonen mot styret i Sosiale etaters fagforening.

Jr.

Skal sjøfarten . . .

(forts. fra side 1)

tid at det riktige er å spre eierinteressene på flest mulig, særlig til dem som selv er direkte interessert i næringen.

Likevel er det noe helt annet som får oss til å reagere på disse nokså lavtliggende angrep: Nordmennene har gjennom hundrevis av år og mer enn det vist at vi har særlige evner som sjøfarende folk, og vår innsats på alle hav har vært med på å forme vår folkekarakter — det har gitt oss perspektiver og utsyn og bragt oss en viten om verden som teller med i våre holdninger og vårt livssyn. Et norsk folk uten sjøfart, ville ikke være helt det samme.

De aksjoner vi nevnte, kan gi alvorlige resultater:

- At det blir politisk mulig å legge sjøfarten i en statlig tvangstrøye som vil hindre dens bevegelsesfrihet og evne til å handle raskt og riktig i den meget harde konkurranse på verdenshavene.
- At norsk ungdom blir skremt vekk fra sjømannsyret, slik at rekrutteringen av norsk mannskap svikter.

Begge deler vil raskt kunne føre til at vi mister vår posisjon som en av de ledende sjøfartsnasjoner.

Vil vi det?

— — —

Okkupasjonshistorie sett fra den «gale» siden

«Historien er takknemlig for alle lys, alle bidrag som kan opplyse mørket. I den sammenheng er Odd Melsoms bok verdifull. Den er også skrevet uten preg av bitterhet.»

Tore Dyrhaug i Sandefjords Blad

Odd Melsom

«PÅ NASJONAL URIASPOST»

Supplement til okkupasjonshistorien

Pris kr. 65,—

Fåes hos mange bokhandlere eller ved direkte bestilling til

INSTITUTT FOR NORSK OKKUPASJONSHISTORIE (INO)

Postboks 924 — Sentrum, Oslo 1.

Når betalingen følger bestillingen, sender INO boken portofritt. I annet fall kommer porto og oppkravsgebyr i tillegg. INO's postgirokonto: 1 50 28.

Noen vil kanskje si at vi nå skyter spurv med kanoner, at vi trekker alt for vidtgående konklusjoner av et par enkeltstående episoder. Det er sagt mange ganger før i andre sammenhenger. Det viser seg bare at når røde krefter setter slike aksjoner igang, da gjennomfører de dem planmessig og i økende tempo. Og det har hendt før at de på dette vis har fått snudd stemningen i viktige saker.

«Ingen norske . . .

(forts. fra side 1)

ære og legge grunnlaget for ny frihet og selvstendighet for Norge. Noen av oss hadde også den tanke at vi kunne bidra til å bygge et Europa, der folkene ikke lenger med jevne mellomrom gikk til krig mot hverandre.

Hele reportasjen ble på forsiden av bladet og på store plakater slått opp under tittelen «Nordmennene som kjempet for Hitler». Både journalistene og i særdeleshet redaktøren, Sverre Martin Gunnerud, vet sikkert bedre og at dette bare er et spekulativt sensasjonsoppslag. Til og med i bladets egen reportasje nevnes det hvordan eden til Hitler var en stor anstøtssten. I sin hovedoppgave om frontkjemperbevegelsen (1972) skriver f. eks. Ole Andreas Dahl om dette:

«SS-eden for «germanere» lød slik: «Ich schwöre Dir, Adolf Hitler, als germanischen Führer Treue und Tapferkeit. Ich gelobe Dir und den von Dir bestimmten Vorgesetzten Treue und Gehorsam bis in der Tod, so wahr mir Gott helfe.»

«I Fallingbostel (Legionens øvelsesleir) kom det opprinnelige edsformularet, det vil sannsynligvis si ovenfor si-

terte SS-ed, legionærene i hende ca. 14 dager før edsavleggelsen. En sterk reaksjon oppsto innen avdelingen mot å avlegge en slik ed. Man fikk varslet Quisling og NS i Oslo om motviligheten i Fallingbostel overfor edsformularet. Antagelig har så Quisling tatt opp saken med tyske myndigheter; faktum er at edsavleggelsen ble utsatt fra den fastsatte dato, 26. september 1941, til 3. oktober. Samtidig ble altså edsformularet forandret. Det opprinnelige formular, som var formet som en ubetinget lydighetsed til Hitler, ble forandret til å gjelde Hitler bare som øverste krigsherre. Likeledes ble eden begrenset til bare å gjelde for kampen mot bolsjevismen, altså en begrensning i tid og sted.»

Tyder dette på at det var Hitler vi var ute for å kjempe for?

Ellers er «Alle Menn»s antydning om at Hjelpeorganisasjonen skulle være et «fordekt SS-fond», altså noe som skal brukes til politiske formål, bare lurvete, særlig fordi det er så uhyre lett å få kontrollert at det her dreier seg om en rent humanitær organisasjon til støtte for sårede frontkjemper og fallne etterlatte. Lite verdige er også de gjentatte antydninger om at frontkjempernes kameratsammenkomster skal være noe annet enn de gir seg ut for.

Det er muligens slik at man blir for hardhudet etterhvert og ikke lenger er istand til å føle den helt store indignasjon når det stadig vekk serveres alt mulig sludder om oss. Og kanskje er man for sangvinsk når man tross alt tror at reportasjer som dette kan få en ung og ny generasjon til å interessere seg for hva som egentlig skjedde og hvordan tingene i virkeligheten var.

Legionær

Kleppe lesser . . .

(forts. fra side 1)

på vei: Med statsinntekter på over førtisekstusen millioner kroner burde ikke budsjettet være trangere enn at det også skulle være plass til noen investeringer iblant, men isteden forbruker og fortærer staten en god del milliarder mer enn inntektene og lar så investeringene komme helt på topp.

Når vi vanlige folk kommer med innvendinger som dette, får vi straks til svar: Hvilke poster på budsjettet vil dere skjære ned på? Da føler de seg på den sikre siden. Selv sitter de der i godt betalte statsjobber og har ingen ting annet å gjøre hele dagen enn å studere disse ting, mens vi andre bare har noen kveldstimer til disposisjon og dessuten liten adgang til det nødvendige materiale.

Men svaret er enkelt nok. Når staten i løpet av et år bruker et beløp som tilsvarer 15.500 kroner pr. nordmann eller 62.000 kroner for den tobarnsfamilie vi nevnte, da skjønner enhver med utviklet forstand at det inniblant må finnes et og annet som vi kan være foruten.

Dette skriver vi ikke først og fremst for å protestere mot de skattebyrder som lesses på det norske folk, for tross alt betyr vel dette at vi som lever i dag, på denne måten får litt av hvert «gratis». Vår store innvending er at det byr oss sterkt imot å tiltuske oss fordeler i dag når vi vet at våre barn om noen år vil få sine vilkår redusert av den grunn. Og det byr oss enda mer imot fordi mye av dette kunne vært unngått om det ikke var for den ting at det er valgår neste år.

Arild

Heradstveits . . .

(forts. fra side 3)

et par tyskere etter den finske kapitulasjon om at det ville være tåpelig å etablere en finsk eksilregjering i Berlin — det var det nemlig tale om. I Norge ville den da være sitt folk mye nærmere! Så var vel denne bemerkning blitt høytidelig rapportert og pyntet på, og de gravalvorlige og kanskje noe imponerte «landssvik»-etterforskere fikk en «sak» å arbeide med.

Hva den ene eller annen tyske tjenestemann kunne tolke inn i Quislings ord og opptreden for å tjene og fremme sin egen sak, det kan vi så levende sette oss inn i. Men vi som hadde den glede å kjenne ham og hans måte å tenke på, vil også som regel trekke ganske andre slutninger av disse rapporter enn seierherrene gjør.

Noen få ord om et par prinsipielle tankegangar som kanskje kan hjelpe noen et stykke på vei:

Quislings og partiets primære mål fra krigsutbruddet til okku-

pasjonen var en streng nøytralitet og et sterkest mulig forsvar. Isteden førte Nygaardsvold-regjeringen en markert vestmaktvennlig politikk. Quisling var en av de meget få som så hva dette kunne innebære. Tross den tysk-sovjetiske ikkeangrepspakt hevdet han hele denne tid med styrke at sluttoppgjøret ville bli utkjempet mellom Tyskland og Sovjetsamveldet, og at vestmaktene ville ende opp som Kremlherrenes allierte. Om vi kom med på den allierte siden, kunne det meget lett hende at vi havnet i Sovjetsamveldets «innflytelsesområde». Quisling var opprinnelig nærmest anglofil og ønsket ikke å ha noe med tyskerne å gjøre, men om hans holdning til dette forandret seg noe etter hvert som krigen utviklet seg, hva så? Med Finnland, Randstatene, Polen, Øst-Tyskland, Tsjekkoslovakia, Ungarn, Bulgaria, Romania og Jugoslavia mer eller mindre under sovjetisk kontroll, hvem vil så si at hans frykt for at slikt også kunne skje i Norge, var ubegrunnet?

Og så 9. april-resonnementet: Skulle det være så forferdelig vanskelig å forstå? Med Nygaardsvold-regjeringen på vill flukt og ute av stand til å oppfylle sine plikter — var det da en så aldeles hårreisende tanke at her måtte den som hadde mulighet for det, prøve å etablere en norsk myndighet, en norsk regjering som kunne gripe tøylene og hevde norske interesser i den mest kritiske situasjon som vårt folk noen gang har opplevet? At tyske og «gode» norske krefter greide å fjerne denne regjering, hva førte det til? At Terboven og det tyske sivilstyre ble etablert. Er det et resultat som de «gode» er stolte av?

Skal det så videre bebreides Quisling at han like fullt gjennom hele okkupasjonen fortsatte å kjempe mot Terboven-styret, å arbeide for at mest mulig reell makt igjen kom på norske hender? Er det rettferdig å kalle ham et viljeløst redskap for Terboven, når han hele tiden bekjempet ham med alle midler han hadde til rådighet, mens det på den annen side altså var hans motstandere som hadde skaffet oss Terboven på halsen?

Den forsonende sluttanke i Heradstveits bok er at Vidkun Quisling aldri burde vært henrettet, ikke bare fordi dødsdommer, ganske spesielt i fredstid, er prinsipielt forkastelige, men fordi vi burde ha fått vite mer om denne mann og hvordan han tenkte.

Quislings innsats i retten har imponert mange — og gjør det fremdeles. Men hvem kan under et enormt fiendtligsinn press, under en hagl av hatefulle avbrytelser og uten adgang til det nødvendige materiale gi den endelige og fullgode forklaring på fem års hard og intens politisk innsats? Antagelig er det dette Heradstveit har tenkt, og da er det jo en velsignet tanke, om den er aldri så fånyttet. Slik tingene er, må vi dessverre regne med at den fremstilling enda en

tid vil bli stående som Quisling i retten gang på gang karakteriserte slik: «Nei, det er ikke på den måten».

E. H.

Kai Normann . . .

(forts. fra side 3)

Kai Normann ble begravet fra St. Hallvards kirke torsdag 21. oktober under stor deltagelse.

Peter Hølscher forrettet den katolske requiem-messe på norsk, en betagende gudstjeneste med nattverd. I sin minnetale uttalte presten bl. a. «Vi sørger idag ikke som andre som ikke har noe håp . . . Alle som har sett Kai i de siste måneder vet at hans tålmodig bærete sykeleie bare var å forklare med det faktum at han var beredt og i bønn bare ventet på Ham som skal vekke ham opp.»

Ved Kai Ignatius Normanns død tenker vi med takknemlighet på hva denne mann fikk lov til å bety for mange og på det vitnesbyrd om den levende Gud han fikk anledning til å avlegge.

E. S.

Palestinafronten . . .

(forts. fra side 2)

Gjennom en rekke meldinger i avisene er det vel kjent at Palestinafronten sender pengene til

PLO's kontor i Stockholm, og at de, ihvertfall delvis, blir brukt av organisasjonen Røde Halvmåne, som er den muhammedanske pendant til vårt Røde Kors. Om man vil støtte den ene part i Libanon-krigen får enhver selv ta standpunkt til, men man skal ihvertfall ha klart for seg at hjelpen ikke går upartisk til begge sider.

M., Lørenskog

«Quislings . . .

(Forts. fra side 8)

om hendelsene disse skjebnesvangre dager. Også senere, under Terbovens iherdige forsøk på å få fjernet Quisling og overta styringen over Nasjonal Samling, kom Franklin Knudsen på mange måter til å stå i begivenhetenes brennpunkt.

Efterhvert kom Franklin Knudsen til å tre mere i bakgrunnen. Han var jo ikke typen på den stø og arbeidende kontorist. Men kontakten med Quisling holdt han helt til siste slutt. Og jeg hadde nær skrevet: enda lenger. Iallfall opptok han efter den tilmålte tid i de nye makt-haveres konsentrasjonsleier en stor og iherdig skribentvirksomhet i publikasjoner hvor han slapp til med sine avvikende meninger om Quisling og Nasjonal Samling. Han deltok også i de første år ivrig i Forbundets ar-

beide og skaffet blant annet tilveie interessante opplysninger fra engelske kilder på høyeste plan. Boken hans, som jeg nevnte foran, kom først på engelsk på et kjent engelsk forlag, men da han så også ville sende den ut på norsk er det karakteristisk for forholdene i det hykle-iske Norge at han ingen forlegger fant, knapt nok noe trykkeri. Han måtte gå til Danmark for å få boken utgitt på eget forlag.

Franklin Knudsen var i en rekke år en ivrig og skattet medarbeider i FOLK OG LAND, hvor han la frem meget stoff av stor historisk verdi selv om han ofte var noe uvøren i sin skrivemåte. Det er ellers ikke lenge siden han påny dukket opp i dette blad med en artikkel. Da hadde imidlertid sykdommen rammet ham og ned-satt hans arbeidskraft. Riktignok gikk han også efter operasjonen iherdig løs på å gjenvinne talens bruk uten stemmebånd og han drev det meget langt, men han var dog en merket mann.

Det er trist å være vitne til hvorledes den ene efter den annen av Quislings gamle medarbeidere følger ham i graven. Men de har alle hver på sitt vis vært med på å lage historie. Ikke minst Franklin som nå har fulgt sin sjef og venn.

Vil det likevel en gang vokse frem noe løfterikt av den sed de sådde?

O. M.

«Støtteannonsene» siger jevnt inn

Nye 26 «støtteannonser» på tilsammen kr. 1.905,— sier vi hjertelig takk for denne gang.

Egentlig har vi enda noen flere «støtteannonser» på lager, men gjemmer dem til desembernummeret i håp om å få fullt hus (dvs. 49 annonser) da.

«Støtteannonser» = bidrag på kr. 50,— eller mer til avisens drift.

«STØTTEANNONSER»
fra Folk og Lands venner
Takk for følgende bidrag:

P., Fauske 60,—	A., Odda 100,—	J., Skoger 60,—
J., Beitstad 50,—	O., Sandnes 200,—	N. K., Nore 100,—
M., Edøy 60,—	E., Ganddal 120,—	L., Ål 60,—
A., Hjørungavåg 50,—	A., Kvinesdal 60,—	O., Hemsedal 100,—
D., Torvik 50,—	L., Skjøn 60,—	K., Stavn 60,—
M., Langevåg 50,—	N., Skien 50,—	S., Hønefoss 50,—
J., Toftevåg 60,—	B., Revetal 50,—	K., Nord-Torpa 50,—
		H., Åsvang 60,—
		J., Høvik 125,—
		O., Halden 60,—
		E. K., Oslo 60,—
		M. S., Oslo 100,—

FOLK^{og}LAND

De meget hårsåre

Spekulasjonsorganet «Alle Menns Blad» har — som mange vil ha sett — i alle byer hengt opp reklameplakater med teksten «De sloss for Hitler», illustrert med en verveplakat for Den norske Legion.

Dagen etter at plakatene kom opp, hadde «Aftenposten» en omtale av dem. Med forhåpning i sinnet leste vi at den slags reklame «ikke var særlig hensynsfull». Skulle vi virkelig få oppleve at «Aftenposten» tok avstand fra den fortsatte forfølgelse av våre frontkjempere?

Nei, selvfølgelig ikke. Det viste seg raskt at hensynsfullheten gjaldt ganske andre, nemlig krigsdeltagerne på den annen side. De kunne komme til å få sjokk av å se denslags, forstår vi. Stakkars folk!

Hva vi ikke forstår, er at disse krigsdeltagere frivillig finner seg i å bli latterliggjort på den måten.

At våre frontkjempere ikke er direkte glad for å se denne forvrengning av sine motiver gang på gang, er det så klart ingen som bryr seg om. De satte livet inn, først og fremst for å hindre at vårt folk skulle få oppleve den kommunistiske undertrykkelse som de fleste andre folk langs Sovjetunionens grenser i dag lider under. For den innsats skal de forhånes og forfølges til sitt livs ende. Uten at våre akk så humane blader og aviser finner det minste forkastelig i det.

Men våre folk er laget av slikt stoff at de tåler det.

Han snur seg i sin grav

Under et arrangement har Ar- (m-l) bekranset gravstedet til beidernes kommunistiske parti Bjørnstjerne Bjørnson. G.

«Quislings sekretær» har gått bort

Fra Tenerife kommer det bud om at min gamle venn og meningsfelle Harald Franklin Knudsen er død etter mange års kamp mot den uhyggelige sykdom som først berøvet den taleføre og taleglade mann talens bruk og som sluttelig også tok hans liv.

Franklin Knudsens navn var intimt knyttet til Nasjonal Samling fra bevegelsens første tid. Han hadde helt frem til de første okkupasjonsår — som sine foreldre — meget nær kontakt med Quisling. Hans far var britisk konsul og hans mor var engelsk og født Franklin. Hans grandonkel var Norges mangeårige statsminister Gunnar Knudsen.

Det var kampen mot den revolusjonære kommunisme som var hjørnesteinen i Franklin Knudsens politiske syn og han kastet seg inn i denne kamp med ungdommens intensitet og uredhet. Fra bevegelsens første år husker man kanskje best hans deltagelse i aksjonen mot verdensrevolusjonens forkjemper Trotsky, som hadde fått asyl i Norge etter bruddet med Stalin, et asyl han misbrakte til utstrakt politisk virksomhet fra norsk jord. Fremtredende arbeiderpartifolk holdt lenge sin hånd over ham. Sammen med noen unge meningsfeller organiserte da Franklin Knudsen et innbrudd hos Trotsky og skaffet tilveie beviser for denne ulovlige virksom-

het. En affære som var noe av en politisk sensasjon dengang og som også medvirket til at Trotsky ble nektet fortsatt oppholdstillatelse i Norge og avskibet til Mexico under eskorte av okkupasjonstidens norske politiminister Jonas Lie. Franklin Knudsen forteller forøvrig i sin bok «Jeg var Quislings sekretær» at den meget korrekte Quisling var meget misfornøyd med denne aksjon. «Han likte ikke denslags metoder», skriver han.

Jeg skal ikke her regne opp alt det politiske arbeid Franklin Knudsen var borte i. Han har selv skrevet om det i sin foran-

nevnte bok. Men han var også Quislings privatsekretær og gode venn da ulykken med den tyske okkupasjon rammet landet og Quisling fulgte det som sin patriotiske plikt å forsøke å redde det som reddes kunne av landets suverenitet. Han skildrer i sin bok utførlig hvorledes alt foregikk med og hos Quisling denne 9. april 1940 og selv om det nok må innrømmes at Franklin Knudsen imellom lot fantasien løpe noe av med seg, så er vel hans skildring fra april dagene 1940 noe av det beste historiske materiale som finnes (Forts. side 7)

UNG FORSKER OPPDAGER HVA NS-FOLK ER OG STÅR FOR

«— Du må ikkje blanda desse folka saman med konsentrasjonslægra og masseutryddingar. Det er fine folk. Kanhende du ikkje bør fylgja det vanlege utgangspunktet om at dei hadde heilt urett. Kanhende du skulle snu på flisa og gå ut frå at dei hadde rett.

Soleis formana den gamle læraren min, då eg ein haustdag for fem år sidan skulle til Nord-Gudbrandsdal for å intervju dei gamle NS-folka.»

Det er den unge forskeren Eystein Eggen som skriver dette i en lang artikkel, offentliggjort i «Dag og Tid» for 28. september og 1. oktober. Han fortsetter:

«Eg hadde på førehand sete nokre månader på loftet på Victoria Terrasse og lese rettsakane mot dei vel 700 medlemne i Norddalen.

Eg hadde tildels vorte djupt imponert. Her var folk som vart dømde til både 8 og 10 års tvangsarbeid. Dei hadde snautt vore ute av uniformen sidan dei i midten av 30-åra byrja på underoffiserskolen. Åndskveiken hadde dei fått av Eskeland på Voss. Påtalemakta la seg i selen for å få slege fast at desse uhyra nytta både tortur og vald. Men av dei tjukke dokumentbunkane gjekk det klart fram at i avhør etter avhør hadde motstandsmannen slege ein skrøne ihjel med den andre. «Uhyret» hadde då einast trekt på skuldra, sagt at forklaringa ikkje hang saman og byrja forfra att.

Av dei 700 domfelte var det einast eit par som i røynda tulla seg bort. Dette var ikkje vondskap: desse hadde nett ikkje funne opp kruttet eller gjort andre

oppdagingar. Dei ville fått vanskar i eit kvart samfunn.»

Eggen går så over til å skildre sitt møte med et par av «uhyrene», og han ble ikke mindre imponert da han traff dem i levende live. Den ene kaller han «ein einar, ein høvding og unn-taksmenneske på alle vis», om den andre at «i heile dalen, ja knapt nok i heile landet har det i dette hundreåret levd ein kropp som slik til siste atomsprengjande gnisten var bonde.»

Eggens artikkel er meget lang, og vi har dessverre bare mulighet for å gjengi en brøkdel av den. Vi tror imidlertid vi kommer hans konklusjon ganske nær når vi siterer dette avsnittet:

«Frå Aulestad til Aukrust vart det gjort dundrande innhogg i miljøa som hadde vore dei mest aktive i bygdestyringa. Dei had-

En helt ny opplevelse:

Vi er utestengt fra fengslene!

Søkere til stillinger innen fengselsetaten kan la alt håp fare hvis de har vært medlemmer av Nasjonal Samling.

Av sikkerhetsmessige grunner er slike poster fortsatt blokkert for «landssvikere», uansett re-

feranser og attester.

Folk fra våre kommunistpartier er derimot ikke svartelistet, men hilses velkommen til å vokte også fanger som politiets nyopp-rettete terroristgruppe eventuelt bringer inn. Kj.

HJELP OSS Å HJELPE

HJELPEORGANISASJONEN FOR KRIGSSKADEDE FRONTKJEMPERE OG FALNES ETTERLATTE

Postboks 1407 - Vika, Oslo 1. Postgirokonto 180 70

FOLK^{og}LAND

All post bes adressert til:

Postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3.

Kontoradresse: Enerhaugplassen 4, Oslo 6. Tlf. (02) 19 06 71. Kontortid: Tirsdag og torsdag kl. 11 - 14, onsdag kl. 18 - 21. Redaktøren treffes bare etter forutgående avtale.

Abonnementspriser: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. I nøytralt omslag: Tillegg kr. 5,— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Bruk postgirokonto 1 64 50 Løssalg kr. 3,—

Annonsepris: Kr. 0,60 pr. spaltecentimeter

Utgiver: A/S FOLK OG LAND
Viking Boktrykkeri, Oslo